

ముందు మాట

ఒక జాతి గుణగణాలు సభ్యత సంస్కారములు ఆజాతి పౌరుల మీద, వారికి ప్రేరణ కల్పించే ఆంశాల మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. మనిషి మనస్సు అనేక భావాలకు నిలయం. చిరాకులు పరాకులు ఆవేశాలు అశాంతులు కోపాలు తాపాలు నిరంతరం మనిషిని వేధిస్తూంటాయి. అటువంటప్పుడు మానసికప్రశాంతతను ఊరటను కొంతవరకైన పొందుటకు ఉత్తమ పౌరులుగా రూపొందుటకు మహాపురుషుల సందేశాలను జీవితానుభవంతో గ్రహించిన నిత్యసత్యాలను “ జీవితసత్యాలు ” అనుపేరుతో సంకలనము చేసిముద్రించిన పుస్తకాన్ని మిముందుంచుతున్నాను. పెద్దమనస్సుతో స్వీకరించి ఆశీస్సులు అందచేయ ప్రార్థన.

భవదీయుడు

నడింపల్లి సదాశివయ్య

అంకితం

జన్మనిచ్చిన పుణ్యదంపతులు జననీ జనకులు కీ॥శే॥ నడింపల్లి నరసింహయ్య పున్నమ్మ గార్లకు

నడింపల్లి సదాశివయ్య

“జ్యోతిష విశారద”

శేనగిరీధర్ శ్రీరామ మోహన్ శర్మ

భాషాప్రవీణ, M.A.,

ASTROLOGER

అమరావతి - 522 020, -గుంటూరు జిల్లా..

☎08645-255457

రచన గురించి

అభి నందనీయులు, అభి వందనీయులు, వయోజ్ఞానవృద్ధులు, మాననీయులు శ్రీయుతులు నడింపల్లి సదాశివయ్యగార్కి సహృదయాభివందనలు.

మీరు ఆత్మీయతతో పంపిన ‘జీవితసత్యాలు’ అందుకున్నాను. సంతోషం. జీవితసత్యాలు అనుభవైకవేద్యాలే ఎల్లప్పుడూనూ.

నిత్య సత్యాన్ని జీవితసత్యంగా భావించగలగడం, సేవించగలగడం ద్వారా జీవిత సేవల్నిహాయిగాతరించగలం, ఆప్రయత్నమే అప్రయత్నంగా మీ కలం నుండి కదనుతొక్కింది. అందుకే అందిస్తున్నా మీ ‘కలానికి’ కృతజ్ఞతల సుమమాల.

పాతతరాన్ని రోతతరంగా భావించేకాలంలో, సరసానికి విరసానికి వివేకం తెలియని జీవనగమనంలో, కవితా సరస్వతిని హీనపదాలతో కలచివేసి వికటించిన భావాలే, వికసించిన భావాలని, మురిసిపోయి ఆనందిస్తున్నా మంటూ, వెకిలినవ్వులతో, మధురమైన పదాలను వల్లించాల్సిన పెదాలను నీచపదాల సొల్లుతో కలుషితపరుస్తున్న యీ యువతరపు జోరులో ఒక్క మంచిపుస్తకం, అదీ మనసు పొరలలోంచి పల్లవించడం యెంతగానో ఆనందింపజేసింది.

మీ యీ పుస్తకం చదువు కోడానికి మాత్రమే కాదు పదిలంగా దాచుకొని చదువుకొనే పుస్తకం ప్రతి పదంలోను ఒక అలోచనా తరంగం పుడుతోంది. అది ఆ‘లోచనాన్ని’ ఆలోచనలోకి నడుపుతుంది. ఎన్నాళ్ళుగా దాచివుంచారండీ మహాశయా! ఇన్ని భావాలూ, అనుభవాలూను ధన్యమైంది మీ వయస్సు, మనస్సు, తపస్సూ. అందుకే నేమో ‘బాలానందం’ వంటి ఆనందం కావాలనికోరుకున్నారు. అదేకదా నిర్మలమైన, స్వచ్ఛమైన, తెల్లనిపాల నురగవంటి మహదానందం.

మీది 'బాలానందసంస్థ' అనినేనను. అదిచాలా నంద సమస్తమే అనిపిస్తోంది. మీ భావాలను బట్టి ధన్యులు మీరు. మిమ్ములగన్న భరతమాత ధన్య. మాతా పితలుధన్యులు. అందుకే సాయినాథుడు అక్కున జేర్చుకొని ఆర్థాంగ లక్ష్మీసమేతంగా దీవెనలు కురిపిస్తున్నారు. తథాస్తు!

ఇక మీ "కూర్పు"లో.....

అదృష్టశబ్ద నిర్వచనం మీ హృదయ కవచాన్ని తెరిచి చూపింది(26):-
వృద్ధాప్యఅనందాన్ని 33లో చక్కగా నిర్వచించారు. భర్త యింటికి రాగానే 'అమ్మో' అనే యిల్లాలు, 'హమ్మయ్య' అనే యిల్లాళ్ళ మనో భావాలు బాగా చదివేసిరాశారు(37) మీరు అనుభవాల పుట్ట. మనోభావవ్యక్తీకరణలోదిట్ట.

అహంకారం తగ్గితే మనిషిలో ఆలోచన మొదలౌతుంది. అనేనిర్వచనం బాగుంది. 52 - 92 వయస్సులో మంచిప్రవర్తన లేకపోతే మనిషి హార్దికంగా దెబ్బతిని అనారోగ్యం పాలవుతారు.. బాగుందండీ !

రెండవ భాగంలోని జీవితసత్యాలు మీ ఆలోచనాపరిణతికి నిదర్శనాలు. పండిన పదాలుయిందులో దొర్లాయి. అదే "మనీషి"గా కోరుకునే నిజమైన సత్యం. 18వ సత్యం. మీసమాజ సత్యశీలన పరిశీలనకు అద్దంపట్టింది (యతి యువతి) తనను జూచి జాలిపదాలి అని కోరుకోవడం ఎంత తప్పు, నేటి సోమరి సమాజానికి తెలియదు. చేయిచాచి యాచించే పీన, దీన. స్థితిని గొప్పగా భావిస్తూ నడుస్తోంది నేటి యవతరం - అని ఎంత గొప్పగానో చెప్పగలిగారు మీరు "చేతులు ముడుచుకుంటే పరవాలేదు - మీ 'చేత'లు ముడతబడి మూలపడకూడదనే నిత్య సత్యానికి ప్రతీక మీయివాక్యం.

46లో ఎంత చక్కగా ఫుల్స్టాపుల చురకలు అంటించారు సార్!! స్త్రీ హృదయాన్ని ఎంత బాగా చదివారో గాని 54లో మాత్రం అమెను చక్కగా ఆవిష్కరించారు. సామాన్య కాదు అమె సా'మాన్యా'(గౌరవింపదగింది) అని ఎత్తిచూపారు. భళా! విజమోస్తు! "చెడ్డవారు దుర్మార్గంతో యితరుల కన్యాయం చేస్తారు. మంచి వారు తమకు తామే మంచితనంతో అన్యాయం చేసుకుంటారు" అత్యున్నతమైన సూక్తియిది. ఇదీ మీ అనుభవాల పుస్తకంలో పుట్టిందే కదూ! గురువుగారు!

విసిగి విసిరిన చివరి బాణం మనిషి " బేకిటిజీ " కమర్షియల్ మొ|| తృప్తి లేని పదాలు కదాయివీ ధన్య జీవీ! ఈపదాలకు పరిణతి యీ తరంవారికి దొరకదేమో! (ఎందుకంటే L.K.G చదువు పేరుతో పసిపిల్లలకు తమ ఒడిలో ఆప్యాయత పంచడం యిష్టంలేక బడిలోకి నెట్టివేసే తలిదండ్రుల తీరుతెన్నుల కాలం కదాయిది) ఏమైన మీశ్రమ ఫలించింది. ఒకనాటికైనాయీ పుస్తకం కొంతమందినైనా చదివించగల్గుతుందని ఆశిస్తూ....

మీ మమకారానికి జేజేలు పలుకుతు

సెలవు

మీ

సం|| శనగవరపు శ్రీరామ మోహనశర్మ

7-7-2003

డా॥ పోలేపెట్టి రాధాకృష్ణమూర్తి M.A., M.Phil., Ph.D.

Lecturer in Telugu, S.K.R.B.R. Jr. College

“సుధర్మ” 10-5-16- అరండల్ పేట

నరసరావు పేట టె 228484

మాన్య శ్రీ మహాదయులు, శ్రీ సదాశివయ్య గారికి నమస్కారాలు. ఉభయత్ర కుశలం . ఒక నెల క్రితం మాఊరి రసతరంగిణి సంచాలకులు శ్రీ ERK రావు గారు మీ పుస్తకం “జీవిత సత్యాలు” నాకిచ్చారు. నిన్న మాఊరి గాయత్రి పరివారక సత్సంగ్ కార్యదర్శి శ్రీ BSRK శర్మ గారు రాధాకృష్ణమూర్తి గారూ మీరు ఆ పుస్తకం చదివారా? అని అడిగారు. చదివానండి చాలా బాగున్నది. అందరూ చదవ దగిన అద్భుత గ్రంథమది అన్నాను. మీ అభిప్రాయాన్ని శ్రీ సదాశివయ్య గారికి వ్రాయండి వారు నరసులు, సహృదయులు ఆనందిస్తారు అన్నారు. ఎట్లాగు నేనే వ్రాద్దామనుకుంటూ ఉండగా శ్రీ శర్మగారి మాట గూడా దానికి తోడైంది. ఈ ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను.

“పెద్ద పెద్ద అనుభవాలలో నుండి కుదించిన చిన్న చిన్న మాటలే సూక్తులు” ఒక సూక్తిలో ఒక జీవితానుభవం, ఒక జీవిత సత్యం దాగి వుంటుంది. ఒక్కొక్క సూక్తిని వినటం, చదవటం దాని వలన వక్ర మార్గంలో పయనిస్తున్న జీవితాలు సక్రమ మార్గంలో మళ్లిన సందర్భాలు సమాజంలో కోకొల్లలుగా ఉన్నాయి. అటువంటి విలువైన సూక్తులనే కొన్ని ఒక చోటకు చేర్చిన మీరు అభినందనీయులు. మీ కృషి ప్రశంసనీయమైనది.

మీ “జీవిత సత్యాలు” అశాంతితోను, ఆవేదనతోను సతమతమవుతున్న మానవులకు ఊరటను, ఉపశమనాన్ని కలిగిస్తుందటంలో అసత్యం ఏమీ లేదు. ఇది నాలుక చివర నుండి వస్తున్న మాటకాదు. నిజంగా హృదయంలో నుండి వచ్చినదే (పేజి 32-38 సూక్తి)

విజ్ఞులైనవారి, వివేకవంతులైన వారి, సహృదయులైన వారి ఆలోచనలు, అనుభవాలు “జీర్ణమంగే సుభాషితం” ఐపోగూడదు. తోటి వారికి ఉపయోగపడాలి. మార్గదర్శకం కావాలి. దానికి పుస్తకమే సరియైన సాధనం. ఈదృష్ట్యా మీరు చాలా మంచి పని చేశారు. ఇట్లా కాకపోతే, ఎంత మంది దగ్గరకు వెళ్లి స్వయంగా చెప్పగలరు కనుక కుదిరేపనికాదు గదా!

ఈ పుస్తకం పాఠకులకు గొప్ప ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగిస్తుంది. సంస్కారాన్ని నేర్పుతుంది. సమాజంలో గొప్పగా జీవించే విధానాన్ని తేలియజేస్తుంది. ఇందుకే మీరు అభినందనీయులు అన్నాను.

“శ్లోకార్థేన ప్రవక్ష్యామియదుక్తం గ్రంథకోటిభిః” అన్నట్లుగా, పరాయణము పరమ ధర్మపథములకెల్లన్” అన్నట్లుగా అనేక గ్రంథాలలోని సారాన్ని క్లుప్తంగానూ, చక్కగానూ చెప్పారు. ఇది మహాకవులు మాత్రమే చేయగలిగిన పని. మీ సూక్తులు చదువుతుంటే, నామనోనేత్రానికి అనేక పద్యాలు, శ్లోకాలు కనబడినై. మహాకవులు కనబడ్డారు. భలే ఆనందం కలిగింది.

సమాజంలోని సమకాలీన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా జీవించటమెట్లా? అదీ నొప్పింపిక తానొవ్వక జీవించటమెట్లా? అనే దాన్ని మీ పుస్తకం చూసి తెలుసుకొవచ్చును. ఈసమాజంతో నాకేమిటి పని? అని మనం అనుకోలేం. అనుకోగూడదు. ఎందుకంటే మనం సంఘజీవులం ఈ మాట నిజం.

మీ కలం నుండి మరిన్ని మంచి రచనలు రావాలని, మీకు సత్కీర్తి లభించాలని నా శుభాకాంక్షలు

భవదీయుడు

సం॥ పోలేపెద్ది రాధాకృష్ణమూర్తి

డా॥ సి.రామానుజాచార్యులు
లెక్చరర్, ప్రభుత్వజూనియర్ కాలేజి,
మార్బూరు - 523 301, ప్రకాశం జిల్లా

“సత్యవాక్కు”

“పురాణమిత్యేవన సాధు సర్వం - నచాపి కావ్యం నవమిత్యవద్యం
సంతః పరీక్ష్యాన్యతరత్ భజంతే - మూఢః పరప్రత్యయనేయ బుద్ధిః” !!

(ప్రాచీనమైనదంతా మంచిదనీ కాదు; క్రొత్త దైనంత మాత్రానతిరుగు లేని దనీ
కాదు. విద్వాంసులు తాముగా పరీక్షించుకొని మంచి చెడులను వేరు చేసి అనుసరిస్తారు.
మూర్ఖులు ఇతరుల అభిప్రాయాలపైన ఆధారపడి ప్రవర్తిస్తారు.)

ప్రాచీనత్వమూ లేక నవీనత్వమూ ఒక వస్తువు యొక్క మంచిని నిర్ధారణ
చెయ్యలేవు.

అయితే సృష్టిలో కొన్ని ప్రాచీన కాలంలో పుట్టినా, ఎన్నటికీ పాతబడవు.
కాలదోషం వాటికి అంటదు. అవి అన్నికాలాలకూ నిత్యనూతనంగానే ప్రకాశిస్తూ
ఉంటాయి. అలాంటి విషయాలే సత్యాలు. “సత్” అంటే ‘నిలచి ఉన్నది’ అని అర్థం.
అది అన్ని కాలల్లోనూ నిలిచే ఉంటుంది అని పిండితార్థం.

మానవ జాతి మనుగడ సాగినంత కాలమూ ‘సత్యము’ నిలిచే ఉంటుంది.
“సత్యోత్థాపితా భూమిః” అని ఋగ్వేద సూక్తి. ఒక జీవితానుభవం ద్వారా అన్నికాలాలకు
అన్ని జీవితాలకూ పనికి వచ్చే విధంగా కొన్ని భావాలు వ్యక్త మవుతుంటాయి. అవే
జీవిత సత్యాలు.

శ్రీ నడింపల్లి సదా శివయ్య గారు అలాంటి జీవితా సత్యాలనే ఒకపుస్తకంగా
రచించారు. వీటినే సూక్తులన వచ్చు; నిత్య సత్యాలన వచ్చు; నీతులనీ చెప్పవచ్చు.

“పరోపదేశే పాండిత్యం” అన్నట్లు కాకుండా, ఆచరణ సాధ్యం చేసుకోగలిగిన
వాడే మానవుల్లో మహాత్ముడౌతాడు. చిన్నయ సూరి పేర్కొన్నట్లు “ఎవ్వడు క్రియా వంతుడో
వాడే విద్యాంసుడు”. అంతే కానీ కేవల పాండిత్య ప్రకర్ష ఉన్న వాడు కాదు.

శ్రీ సదా శివయ్య గారిలో 80 ఏండ్ల వయస్సులో కూడా కన్పించే ఆవేశం,
వారి ఆంతర ప్రకృతిలోని నిజాయితీకి ఆనవాలు.

ఈ పుస్తక పాఠకులు క్రియావంతులు కావాలని ఆకాంక్షిస్తూ, రచయితకు
కృతజ్ఞతా సహిత ప్రణామాలు సమర్పిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

స్థలం : మార్బూరు,

తేది : 30-8-2003

(సం) చక్రపతి రామానుజాచార్యులు

జయహో.. జయహో.. జనప్రియ సోదరా

విద్యార్థి సోదరా

చేయి చేయి కలుప వోయ్

ముందుకు సాగవోయ్

చరిత్ర ప్రసిద్ధి గాంచ వోయ్

॥జయ॥

విద్యాలయాల్లో, విహారములలో

సచ్చరిత్రతో, సంచరించవోయ్

సాంఘిక దుష్టుత్థాల, సమూలంబుగా పెరిగించవోయ్

విద్యార్థి గౌరవంబు నిలుపవోయ్

॥జయ॥

జన్మనిచ్చిన మాతా పితల మదిదలచ వోయ్

పెద్దలు చూపిన బాటను పయనించ వోయ్

స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల స్మరించ వోయ్

దేశసేవకై దీక్ష పూన వోయ్

॥జయ॥

విద్యనిగూఢ గుప్త మనిమది నెరుగ వోయ్

విద్యాసాగరుడవై విహరించవోయ్

ఖండ ఖండాతరముల ఖ్యాతి గాంచవోయ్

నీదేశ గౌరవంబు నిలుపవోయ్

॥జయ॥

భావి భారత పౌరుడవని మరువకోయ్

భరత మాత భవిష్యత్తు తీర్చిదిద్ద వోయ్

ఆచార్యదేవోభవ ఆర్యోక్తి పాటించవోయ్

శ్రీరామ రక్షగా స్వీకరించ వోయ్

॥జయ॥

లే లెమ్ము సోదరీ..

లే లెమ్ము సోదరీ.. నిదురలేమ్ము సోదరీ
మహిళాభ్యుదయమునకు ముందడగు వేయు సోదరీ
నిర్భయంబుగా నిలుపుమా.. నీ జాతి గౌరవంబు నిలుపుమా
బేలపు కాదని గళమెత్తి చాటుమా
వరకట్న పిశాచబాధనుండి విముక్తి పొందుమా ||లే లెమ్ము||

విద్యాలయాల్లో, విధి నిర్వహణలో
కడువివేకంగా వ్యవహరించుమా
వెర్రిమొర్రి వేషాలకు పంతపాటపాడకుమా
నాగరికత పేరుతో నగు బాటు పాలు కాబోకుమా ||లే లెమ్ము||

ఇంటికి వెలుగు ఇల్లాలని మది నెరుగుమా
పచ్చని సంసారముతో పదుగురిలో
మంచి పేరు గాంచుమా
మహనీయుల కెందరికో జన్మనిచ్చిన
మా తవని మది తలచుమా
వీరమాతగా.. వీరపత్నిగా.. విఖ్యాతి పొందుమా ||లే లెమ్ము||

స్త్రీ సౌభాగ్యమే మన దేశ సంస్కృతి
మహిళా నందమెయింటింట పండుగ
తెలుసుకోవమ్మా.. త్యాగశీల సోదరీ
లే లెమ్మా,, నిదుర లేవమ్మా...

సాధించాం స్వాతంత్ర్యం

సాధించాం స్వాతంత్ర్యం

ఐక్యతతో సాధించాం

కన్నాము కలలెన్నో

రామరాజ్య స్థాపనకై

1

చేశాము శపథాలు

బోధలెన్నో చేశాము

శపథం మేరకు బోధల మేరకు

చేశాము ఎంతవరకు సాగాము ఎంతదూరం

2

అన్నీ వున్నాయి అంగట్లో

అల్లుని నోట్లో శని వున్నదన్నట్లు

ఐక్యతే కొరతయింది

అభ్యుదయం కుంటుపడింది

3

మృతజీవులై ముందు నిలచారెందరో

మార్గదర్శకులై మనముందున్నారు మరెందరో

సాగండీ సాగండీ ముందుకు మునుముందుకూ

నడపండీ నడపండీ నవభారత రథాన్ని

4

దేవుడున్నచోటు

దేవుడున్నాడా? లేదా? అనువాదమెందుకు

వుంటే వుండనీ లేనిచోలేకపోనీ

అదంతా కాలవ్యయం, వృధా ప్రయాస

మంచిగా వుండాలని

మంచిపని చేయాలని

మనిషిని మనిషిగా చూడాలని

చేసిన మేలు మరువద్దని

చెపుతారుగా చదువులందరు

దేవుడుండేది మరి ఎక్కడ

మంచిలోనెకదా

మరి మంచిపని లోనెకదా

మనసున్న మంచిమనిషిలోనెకదా

వాదమెందుకు మరి వివాద మెందుకు

ఎక్కడున్నాడని ప్రశ్న ఎందుకు

దేవుడున్న చోటు తెలిసినపుడు

అహో ఆంధ్రవీరా! నీకు జేజేలు

చేపత్తి జైకొట్టు తెలుగోడా
గతమెంతో ఘనకీర్తి గలవాడా
అన్నపూర్ణను మరపించు ఆంధ్రభూమి
పవిత్ర కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నాది నదులు
ప్రవహించు పుణ్యభూమి
పాడి పంటలకు పసందయిన భూమి
రతనాలు రాసు వేసిన భూమి
అన్నదాత అఖిలాంధ్ర భూమి నీదేనని మరువకయ్యా

1

కవిత్రయ శ్రీనాథ, భక్త పోతనాది కవుల కన్నభూమి
క్షేత్రయ, త్యాగయ్య, రామదాసాది భక్తుల కన్నభూమి
ఆంధ్రభోజ శ్రీకృష్ణదేవరాయలు అష్టదిగ్గజములు
కొలుపుతీరిన భూమి
వీరబొబ్బిలి పల్నాటి కాకతీయ రెడ్డి రాజులు
రాజ్యమేలిన భూమి
ఆంధ్ర పౌరుషంబు అజేయంబని చాటి
ఆంగ్లేయుల నెదిరించిన అల్లూరి సీతారామరాజు
అవతరించిన భూమి నీదేనని మరువకయ్యా

2

వేదాంతసార మందించిన వేమన వెలసిన భూమి
రణవీర పరాక్రమ రాణిరుద్రమదేవి రాజ్యమేలిన భూమి
అక్కన్న, మాదన్న, అప్పాజీయు గంధరాది అమాత్యుల వరించిన భూమి

ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరి, అమరజీవి శ్రీరాములు
కందుకూరి, కట్టమంచి, గిడుగు గురజాడ
సట సార్యభౌమ సందమూరి రామన్న
కర్మయోధుల కన్న కర్మభూమి
నీదేనని మరువకయ్యా

3

ఆనాడు ఈనాడు
తలవంచని తెలుగోడా
అభ్యుదయ భావాలుగల ఆంధ్రవీరా
నీగత చరిత్ర గళమెత్తి చాటవయ్యా
నీజాతి గౌరవంబు నిలుపవయ్యా
అహో! ఆంధ్రవీరా నీకు జేజేలు
అహో! ఆంధ్రవీరా నీకు జేజేలు

4

- 1) Your kindness may be treated
as your weakness, still be kind,
- 2) Honesty and frankness make
you vulnerable - Still be frank and honest
- 3) Your faith in God and love for
humanity may be taken as
Arthodoxy and foolishness
Still have faith in God

జాతి సమైక్యత

దీక్షఁ బూను సోదరా! దీక్షఁ బూనరా
 సౌభ్రాత్ర గీతికల వినిపించరా
 భరతఖండము నాది! భారతీయుడ నేను
 ఇచటి ప్రజలెల్ల నా సోదరీ సోదరులే
 లేవు భేదములు॥ లేవు వాదములు
 లేవు కయ్యములు॥ లేవు కల్పషములు
 అని నీవు ఎలుగెత్తి చాట గల్గిననాడు
 జగతి అంతయు నీకు జోహారు చేయురా ॥దీక్ష॥
 సౌభాగ్య నిలయమా ॥ కాశీరదేశంబు
 సౌందర్య రాశివో ॥ కన్యాకుమారియు
 యమున, కావేరి, బ్రహ్మపుత్రా తల్లి
 గంగ, గోదావరి, కృష్ణవేణి మాత
 నర్మదాది నదులన్ని, నీవియే
 కైలాసగిరులాది హిమాలయాలు
 కాశీ విశ్వేశ్వరా॥ శ్రీశైల మల్లిభార్గునా
 తిరుపతి వెంకటేశ్వరా॥ శ్రీ కాళహస్తీశ్వరాది
 క్షేత్రములన్నియునీవియే
 భక్తి ముక్తి నిచ్చి సదా నిన్ను రక్షించుచుండురా ॥దీక్ష॥
 ఎన్నిమతములు రాని ॥ ఎన్ని భాషలు కాని
 ఎన్ని భావాలున్న ॥ ఎన్ని పంథాలున్న
 అన్నింటని మన్నించు ॥ అనుబంధమొక్కటే
 ఏకమాత్రులచేయు సంస్కృతియునొక్కటే
 సంఘటిత మత్రంబు జపియించరా
 జాతి సమైక్యత సాధించరా ॥దీక్ష॥

కర్మఫలము

పట్టాభిషేక సామ్రాజ్యయోగము వీడి శ్రీరాముడు

అల్లాడె పదునాల్గేదులు అడవులందు

మాయాజూదంబునవోడి రాజ్యభాగము బాసి మహా బలములు పోండవులు

కానల విమనులై అష్టకష్టములు పడిరి.

కలి బాధల జిక్కి రాజ్యభోగంబు పోయి నల చక్రవర్తి

అర్ధాంగితో కూడ కట్టుబట్టలతో కష్టపడియే

చేత విల్లున్నంత వరకు దుర్నిరీక్షుడు ద్రోణాచార్యులు

అన్యతవాక్కు ప్రభావముచే చేష్టలు డిగి అసువులు బాసె

కవుల చరిత్రలో ఎవరనుభవించని రీతిలో భోగాలను భవించిన శ్రీనాథుడు

శిస్తు చెల్లించలేక, నల్లగుండు శిక్షతో, మధుర అనుభూత తలపుల అరిగే అమరపురికి

అకుంఠిత శివభక్తా గ్రేసరుడు రావణబ్రహ్మ

కామరోగపీడితుడై సాధ్యి సీతను చెరపట్టి పరమపదించే.

అమ్మగా అశేష జనావలిచేత హారతులందుకున్న ఇందిరమ్మ

రక్షక భటుని తూటాకు రాలిపోయే.

నట సార్యభౌమాధికార భోగము వీడే నందమూరి రామన్న

అశాంతికిలోనై అర్ధాంతరంగా అశువులుబాపే.

“అరమ ఎంతటి వారికి నైన ధాత్రి

ఎంతటి వారికినైన కట్టి కుడుపక మానవు

తుట్టతుదకు ఎచ్చోట దాగినన్ వీడవు

కాలచోదితమైనట్టి కర్మఫలము”

జీవిత సత్యాలు

మొదటి భాగం

1. జీవితంలో మనం అనుకున్నవన్నీ జరుగవు, జరుగ బోయేవి మనకు తెలియవు, మనకు నచ్చనవి, ఇష్టంలేనివి కూడా జరిగి పోతుంటాయి. అయినా మనము సర్దుక పోవడానికి ప్రయత్నించాలి. అదే జీవితం.
2. డబ్బు పోయినా, ఆస్తి పోయినా తిర్గి సంపాదించుకొనే అవకాశముంది. కానీ ఆత్మీయత, అనురాగాలు సన్నగిల్లితేమరల భర్తీ చేయడం చాలా కష్టం.
3. పరస్పర అవగాహన, సుహృద్భావం, మనిషిని మనిషిగా గౌరవించడం యీసమాజంలో ప్రతిమనిషి పాటించవలసిన కనీసధర్మాలు. ఒక వ్యక్తిని గొప్పవానిగా చేసేవి ధన కనక వస్తు, వాహనాలు కావు, అవిచూపులకు మాత్రమే. అసలైనది వ్యక్తిత్వం.
4. అధికారంలో వుండగా అతనికి లభించేది నిజమైనగౌరవం కాదు అది అతని అధికారానికి చెందుతుంది తప్ప అతనిలోన వ్యక్తికి కాదు. వుద్యోగ విరమణ చేసాకకూడా గౌరవాన్ని మిగుల్చుకున్న వాడే గొప్ప వ్యక్తి మనిషికి చివరకుమిగిలేది మంచితనం తప్పఅధికారం కాదు.
5. జీవించిన రోజుల్లో తాను చూపిన ఆత్మీయత, అనురాగం, అభిమానం ప్రేమ, వాత్సల్యం, మరణించిన తరువాత ఆ వ్యక్తి బంధుమిత్రుల హృదయాలలో శాశ్వతంగా నిలిచిపోయేలా వుపకరిస్తుంది.
6. మంచిపని చేయాలంటే కొన్ని త్యాగాలు చేయాలి. తప్పదు.
7. ఎంతటి అంగవైకల్యాన్ని అయినా భరించవచ్చు. కానీ మానసికవైకల్యాన్ని ఏకొద్దిపాటిదైనా భరించడం కష్టం.

8. గోతులుంటేనే మురికినీరు చేరుతుంది. అలాగే కుత్సితమైన మనస్సులనే గోతుల్లో దుష్ట ఆలోచనలనే మురికి నీరు చేరుతుంది.
9. శారీరకముగా బాధించినా, భరించవచ్చు. కానీ మానసికముగా భాధభరించడం చాలా కష్టం.
10. కులం, ధనం, జన్మ మంచి మనుషులను తయారు చేయలేకపోవచ్చు కాని మంచి మనుషులుగా తయారు చేసేది మంచి మనుషులే.
11. ప్రతి మనిషికి ఏదోవక అభిలాష వుంటుంది. కానీ ఆఅభిలాషయితరులకు భాధ కల్పించేది కాకుండా వుండాలి.
12. ఏకార్యంలోను విజయం సాధించలేమని ముందుగానే ఒకనిర్ణయానికి వచ్చు వారు ఎన్నడూ ఏపని చేయలేరు.
13. సభ్యత, సంస్కారాలేని కుటుంబ వాతావరణ ప్రభావంలో పెరిగిన వ్యక్తుల్లో ఆత్మన్యూనత భావం అధికంగా వుంటుంది. విషయ పరిశీలనము తక్కువగా వుంటుంది.
14. చదివినంతమాత్రాన, డిగ్రీలు తీసుకున్నంత మాత్రాన సభ్యత సంస్కారమున్నట్లు కాదు. ఏది మంచి ఏదీచెడు అను విషయపరిశీలనాజ్ఞానం వుపయోగించినపుడే సభ్యత, సంస్కారమున్నట్లు.
15. మానవాళి మనుగడకు శాస్త్రజ్ఞులెందరో రాత్రిం, బవుళ్ళునిద్రాహారాలుమానుకొని ఎన్నెన్నో వస్తుపరికరాలు యంత్రాలు, ఔషధాలు మొదలగు ఆధునిక ప్రపంచంలో వుపయోగించబడుచున్న సమస్తవస్తుజలాన్ని కని పెట్టి మహోపకారం చేసారు. కాని మనిషిలోని ఈర్ష్య, అసూయ ద్వేషాలను" అన్నింటికంటే డబ్బే ప్రధానమని భావించే "దురాశ"ను "కంట్రిలు" చేసే "ఇంజక్షను" కనిపెట్టి సమకూర్చి వుంటే నేటి సమాజంలో యింతటి హింసాత్మక చర్యలకు తావుండేది కాదు.

16. పుట్టబోయే చిడ్డలు (ఆడ, మగ అని తెలుసుకునే విధంగా) ఎటువంటి బుద్ధులతో, ప్రవర్తనతో పుట్టుతారోనని ముందుగా తెలియచేసేపరికరాన్ని శాస్త్రజ్ఞులు కనిపెట్టి సమకూర్చి వుంటే నేటి సమాజంలో యింతటి అవినీతికి అశాంతికి తావుండేది కాదు.
17. మనిషిలో స్వార్థం పెరిగి పోయివుండవచ్చు. అన్నింటిని శాశించేది ఆర్థిక సంబంధాలేకావచ్చు. కనిపించిన వారి వృద్ధాప్య దశలో, చిడ్డలు ఆసరాగావుండాలనిరూలు లేకపోవచ్చు, కాని మానవుడు ఆటవిక దశ నుండి నాగరికత వైపు పయనిస్తు మంచి సమాజం కోసం, మనిషిగా జీవించడం కోసమేగాని జంతువులా జీవించడం కోసం కాదు కదా.
18. చదువు విజ్ఞానం, సంపద, కులాలు, ధర్మాలు, నీతులు గుళ్ళు గోవురాలు, అన్నీ మనిషిని జంతుదశ నుండి మార్చలేనపుడు, ఇక వీటివల్ల ప్రయోజనమేమిటి.
19. అందం, వ్యక్తి స్వభావ లోపాన్ని భర్తీ చేయలేదు. కానీ మంచి స్వభావం అందం లేని లోపాన్ని భర్తీ చేస్తుంది.
20. ఆధునిక జీవన యానంలో, ధనానికి, పదవికి వున్న గౌరవం, పలుకుబడి, వ్యక్తిత్వానికి లేకుండా పోయింది.
21. యవ్వన దశలో వున్న ఇద్దరు యువకులు, ఇద్దరు యువతులు కలసి తిరిగినట్లు, ఒక యువకుడు, ఒక యువతి కలసి తిరగాలనుకోవడం మంచిది కాదు. ప్రకృతి పరంగా జనించేకోర్కెలకు అతీతులుగా సంచరించడం ఎవరితరం కాదు.
22. ఇతరులు చేసిన ఏపనివల్ల నీమనస్సుకు బాధకల్గినో ఆపనిని నీవు యితరులకు చేయవద్దు.
23. అహంకారము, చెప్పుడు మాటలు, స్వార్థము, అవగాహనలోపం విషపూరిత ఆలోచనలు మూలంగా పచ్చని సంసారంలో తన చేతులారా తానే చిచ్చు పెట్టుకున్నట్లువుతుంది.

24. నీవు నవ్వని రోజు పూర్తిగా వ్యర్థం చేసుకున్నరోజు. సంతోషంగా వుండేవ్వకి తానొక్కడేగాక ఇతరుల్ని కూడా సంతోష పరుస్తాడు.
25. సౌందర్యం, శృంగారం కలిసివున్న “స్త్రీ” భార్యగా లభించడం గొప్ప అదృష్టం. శృంగార ముండి సౌందర్యం తక్కువైన సర్దుబాటు చేసుకోవచ్చు. కాని కేవలం సౌందర్యం మాత్రమేవుండీ శృంగారం తెలియని స్త్రీ “సౌందర్య శిల్పం” మాత్రమే అవుతుంది.
26. మనకు తెలియనిది, మనం చూడనిది ఎవరి తలుపు ఎప్పుడు తడుతుందో వూహించ లేనిదే అదృష్టం.
27. వైవాహిక దశలో పరస్పర ఆకర్షణకు ఎంత ప్రాధాన్యత వుంటుందో వైవాహిక జీవితంలో పరస్పర అవగాహనకు అంత ప్రాధాన్యత వుండాలి. అట్టిఅవగాహన లోపంవల్లనే సంసారములో కలతలు అశాంతి.
28. భార్య భర్తకు, భర్తకుభార్య తోడుకు మించిన తోడుమరెక్కడ వుండదు. జీవితమంతా వకరి కష్టసుఖాన్ని వకరు సమానంగా అర్థం చేసుకొనేది వారే గనుక.
29. అణగారిన కోర్కెలతో, సంతృప్తి పొందని, అనుభవించని కోర్కెలతో వ్యధచెందిన స్త్రీలలో ఈర్ష్య, అసూయలు జాస్తి, మానసిక జబ్బు (హిస్టీరియా) వుంటుంది.
30. భారత స్త్రీ ఎట్టి పరిస్థితులలోను తన భర్తకు పరాయి స్త్రీతో సంబంధం యిష్టపడదు. భారత స్త్రీకి ఆస్తులు, అంతస్తులు కన్నా ముఖ్యమైనది మెడలో మాంగల్యం.
31. నిజమైన భక్తుడు తనుచేసే పనినిచూచి తప్పుపట్టేవారు ఎవ్వరూలేని ఏకాంతస్థలము నందైనను అనుచితకార్యములు ఆచరించడు.
32. భార్యకు రక్షణ భర్త. ఏకష్టాలు లేకుండా, రాకుండా చూడవసిన బాధ్యత భర్తయందున్నది. భర్త భార్యకు “అభయహస్తం” కావాలికాని “భయహస్తం” కాకూడదు.

33. భార్య భర్తల్ని పెండ్లయిన కొత్తల్లో ఒకరిమీద వకరచున్న మోజు, కోరికలు, దగ్గరచేస్తాయి. తర్వాత తర్వాత, సామాజికమైన బాధ్యతలు, కష్టసుఖాలు దగ్గర చేస్తాయి. వృద్ధాప్యం వచ్చేసరికి ఒకరిమీద ఒకరు పూర్తిగా ఆధారపడి జీవించడం అలవాటయిపోతుంది.
34. చిడ్డలు ఆదర్శవంతంగా పెరగాలంటే ముందు తల్లిదండ్రులు జాగ్రత వహించాలి. పిల్లలు మంచిమార్గములో నడవాలంటే ముందు తల్లిదండ్రులు సత్ప్రవర్తనలై వుండాలి.
35. ఎంతటి అందమైన భార్యాభర్తలైనప్పట్నీ అందాలు కొత్తమోజు తీరేవరకే తరువాత ఒకరిలోఒకరు చూసేది, చూడగలేది అందం మాత్రమే కాదు. సహృదయత, ప్రేమానురాగాలు, అర్థంచేసుకోగల మనసు. ఇవి లేకుండా కేవలం అందంలోను, ఐశ్వర్యంలోను, తృప్తిపడి కలకాలం మనస్ఫూర్తిగా కాపురం చేయగల మనుకోవడం “భ్రమ” మాత్రమే.
36. ప్రతి వ్యక్తికి మంచిని చెప్పే, సృజనాత్మక శక్తిని పెంచే పుస్తక పఠనం వ్యసనంగా మారాలి దైనిక చర్యలో భాగం కావాలి. ఆనాడే మనిషి ప్రవర్తనలో మార్పువస్తుంది. విచక్షణా జ్ఞానం పెంపొందుతుంది.
37. సంసార జీవితంలో భర్త ఆఫీసుకుగాని మరి ఏయితర వృత్తికిగాని వెళ్ళగానే “హమ్మయ్య” అని రిలీఫ్ ఫీలయి, తిరిగి వచ్చే టైంకు “అమ్మో” అనుకునేల భర్త ప్రవర్తన వుండకూడదు.
38. భార్యాభర్తల మధ్య వుండే బంధం, మెళ్లో వుండే మంగళసూత్ర లోహాన్ని బట్టి వుండదు. సూత్రాలు పెండ్లయిన స్త్రీకి ఒక గుర్తు మాత్రమే. ధర్మ వివాహం మీద నీకు నమ్మకం లేనపుడు మేలిమి బంగారంతో చేసిన మంగళ సూత్రాలు కూడా సంసారం నిలబెట్టలేవు. వివాహ ధర్మం మీద మీకు వుండే నమ్మకం మీద భార్యాభర్తల మధ్య వుండే బంధం ఆధారపడివుంటుంది.

39. ప్రేమించడం అంటే కేవలం శారీరక ఆకర్షణ కాదు మానసికంగా ఐక్యత కావాలి ప్రేమికులు లేక దంపతుల గౌరవ అనురాగాలకైన, సంతోషాధులకైన రెండవ వ్యక్తి సృందించినపుడేవారు నిజమైన ప్రేమికులు లేక దంపతులు.
40. కొందరు చస్తూ బ్రతుకుతారు. కొందరు చచ్చాక చస్తారు. మరి కొందరు చచ్చినా చావరు.
41. ఋతుధర్మాన్ని బట్టి శీతోష్ణములు సంభవిస్తున్నట్లు పూర్వజన్మపుణ్య పాప ఫలితాన్ని బట్టి నుఖ దుఃఖాలు నీరినంపదలు భార్యాచిడ్డలు సంప్రాప్తిస్తాయి.
42. ప్రాప్తముంటే ఫలితం తప్పదు. ప్రాప్తం లేకపోతే ఎంత ప్రయత్నించినా ఫలితముండదు.
43. హృదయానికి గాయాలు ఎక్కువైతే మనిషి మరింత పిరికి గానో లేక మరింత మొండిగానో మారుతాడు.
44. మనసులోను చేతలోను సభ్యత, సంస్కారముల లోను పెద్దవారే అసలు సినలైన పెద్దవారు. కేవలం వయస్సులోకాదు.
45. చెడ్డకాలం వచ్చినపుడు సామాన్యుడైన చెరువు చేయును. నిత్య జీవితాల్లో కావలసింది మాట తీపి కాని మనస్సు తీపి కాదు.
46. శ్రీరాముడు, పాండవులు, నలచక్రవర్తి, భక్తరామదాసు మొదలగువారి వలె దైవాంశ సంఘాతులు ఎంతటి గొప్పవారి కైన “కర్మ ఫలం” అనుభవించక తప్పదు. దైవానుగ్రహం తప్పినచో కష్ట నష్టాలు తప్పవు.
47. దాతల సలహాదారు లోభి అయినచో దాన ధర్మాలు జరుగవు.
48. ఎవరి కెంత ఫలమో దైవలిఖితమొ అదితప్పక వారికి చేరుతుంది.

49. అన్ని మతాల సారం కోరికలు నశింపు చేయ మనుటమే. చేసిన మేలు మరువ వద్దని చెప్పుటయే: హింసనువిడనాడమనియె.
50. దొంగ యింటిలో ప్రవేశించి దొంగ పని చేస్తాడు. నీతి లేని నాయకుడు పదవికొచ్చి అవినీతి పనులు చేస్తాడు.
51. తలలు బోడి చేయించు కున్న మాత్రాన, కాషాయ వస్త్రములు కట్టినంత మాత్రాన కోరికలు నశించవు: పాప భీతి, దృఢ సంకల్పం, దైవభక్తి అవసరం.
52. ధనం అహంకారానికి మూల కారణం. మొదటి బలమైన డబ్బు తగ్గి రెండో బలమైన ఆరోగ్యం తగ్గితే మనిషిలో పరివర్తన మొదలవుతుంది.
53. బెల్లమున్న చోట ఈగలు చేరునట్లు అధికారమున్న చోట అవకాశ వాదులు చేరుతారు.
54. భాగ్యాన్ని బట్టి అంతస్తును బట్టి బంధుత్వ మర్యాదలు మారుతూ వుంటాయి.
55. నదీ ప్రవాహములో నైనా కుక్క గతుకు తుందే కాని త్రాగదు ఎంత సంపద వున్నా లోభి అనుభవించడు.
56. కుటుంబ ఆర్థిక లావా దేవీలన్నిటిని డైరీలో నోటు చేసుకుని వుంచుట తెలివిగల కుటుంబ యజమాని చేయవలసిన ముఖ్యమైన పని అలా చేయనిచో భవిష్యత్తులో కొన్ని సందర్భాలలో చిక్కులు, సమస్యలు వచ్చు అవకాశముంది.
57. ఎన్ని తెలివి తేటలున్నా, ప్రతిభ వున్నా రాణించాంటే అవకాశం ఆవగించంత అదృష్ట ముండాలి.
58. అప్పు చేసి చేయు వేడుకలు ముసలి తనములో పడుచు పెండ్లామును చేసుకున్నట్లు.

59. చెడు సహవాస, సహచర్య, దోషాల వల్ల మంచి వారు చెడు వారగుటకు అవకాశమున్నది.
60. నీ స్నేహితు లెవరో తెలిస్తే నీవు ఎటువంచి ప్రవర్తన కల వ్యక్తివో చెప్పవచ్చు.
61. పెండ్లి అనేది జీవితాంతం ఒక తోడు కోసం. కష్ట సుఖాల్లో బాగంపంచుకునే ఒక అనుబంధంకోసం. దాన్ని డబ్బుతోను, వెండి బంగారాలతోను కలుషితం చేయకుండా ప్రేమ, ఆత్మీయత, ఆప్యాయత, విశ్వాసం గౌరవం లాంటి ముడలతో భందించాలి.
62. ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏది జరగాలో అది జరుగుతుంది. విధి వ్రాత తప్పించుకోవడం ఎవరి శక్యం కాదు.
63. తెలియని విషయం తెలిసిన వారి నుండి తెలుసుకోవడం చిన్న తనం కానేరదు. తన శక్తిని తెలుసుకొని కోపం తెచ్చుకోవడం ఎవరైతే చేస్తారో వారే వివేకవంతులు.
64. అవసరమునకున్నదే ధనం. కష్టాల్లో కూడా విడువనట్టి వాడే స్నేహితుడు. సుగుణములతో కూడి నట్టిదే రూపం. మంచిప్రవర్తన కల్గిన వాడే బుద్ధిమంతుడు.
65. దేహం అందమైనంత మాత్రాన మనస్సు మంచిదనుకోవడం భ్రమ.
66. మానవుడు మరణిస్తాడు. కాని మానవ జాతి మరణించదు. కవి రచయిత నశిస్తారు. కాని కావ్యాలు, రచనలు నశించవు.
67. వంశానుగత గుణాలు ఎంతటి వారిలో నైనా కొద్దిగా నైనా కనిపిస్తాయి. తాను తలచేదే చేసేదే కరెక్టు అనుకొని చేయుటలో కొన్ని సందర్భాలలో నష్టపోయే అవకాశముంది.

68. మనసులోని ఆలోచన, అవేదన చెప్పుకునని సలహా పొందుటకు ఉపశమనం చెందుటకు జీవితంలో ఆత్మీయులనే వారు ఒక్కరైనా వుండాలి. అలా లేనినాడు జీవితం యాంత్రిక మవుతుంది.
69. తనకు మళ్ళీ పెండ్లాం దొరకదన్న భయం వుంటేనే కదా ఏమగాడైన వున్న పెండ్లాన్ని హింసించకుండా వుండేది.
70. అనుభవంలో వున్న మాధుర్యం కంటే ఆలోచనలో వున్న మాధుర్యమే గొప్పది.
71. సమాజం మారాలని ఎదురు చూచేవారు నిరాశ, నిస్సహాయత లోను కాక తప్పదు. వయసు, సంపద, అధికారము కల్గిన అవివేకుల వల్ల సమాజానికి మంచి కంటే కీడు ఎక్కువగా సంభవిస్తుంది.
72. నీ మాటలు ఎంత గొప్పవైనా, నీ చేతల్ని బట్టి నిన్ను అంచనా చేస్తారు.
73. డబ్బు, మేడలు, మిడ్డెలు, పెద్ద పెద్ద వదవులు వగైరాలెన్నిటిలో సంపాదించుకోవచ్చు. కానీ నిజమైన స్నేహితుని సంపాదించుకోవడం అన్నది కంటే కష్టతరం. మిత్రలాభం కంటే మించిన లాభం మరొకటి లేదు.
74. నీ మాట నీకీంది వారు వినాలను కున్నపుడు నీ పైవారిమాట నీవు వినాలి.
75. అశాశ్వతమైన శరీరం చేతనే, శాశ్వతమైన కీర్తి సంపాదించవచ్చు. ధనము, బలము అధికారం పొండిత్యం ఎన్ని వున్నా మనో నిశ్చయం లేకపోతే విఫలం చేయజాలరు. మంచి పని చేయడానికి మనో నిశ్చయం ప్రథమ సోపానం.
76. శృంగారం, ఊహాత్మకం మాత్రమే కాకూడదు. కొన్నివేల కళ్లు చూస్తుండగా, సినిమాల్లో, శృంగారరసపోషణ చాలా మెళుకవతో, విజ్ఞతతో చూపాల్సిన విషయం, ఇది లేని నాడు వీధిలో పొర్లాడే జంతువుల తంతు అవుతుంది.
77. దుర్జనుడు తలచేది వకటి, చెప్పేది వకటి, చేసేది మరొకటి, సజ్జనుడు తలచేది, చెప్పేది, చేసేది ఒకటే.
78. గుణ దోషాలు విచారించి మంచి చెడులు నిర్ణయించాలి గాని కులం చేత కాదు: అధికారం అవకాశం వున్నదని ప్రతి విషయాన్ని విమర్శించు అలవాటు వల్ల స్నేహ బాంధవ్యాలలో ఆత్మీయత లోపించు అవకాశమున్నది.
79. సింహానికి గల సహజ గాంభీర్యం కుక్కకు నూరు బంగారు సొమ్ములు అలంకరించినా రానట్లు హీనునకు ధనము ఎక్కువగా వున్నను గౌరవం కలుగదు.

80. మనిషి జంతువులా, యంత్రంలా కారుండా మనిషిగా జీవించాలి. అవసరమని భావించినపుడు సరియైన సలహా యిచ్చుట ఆత్మీయులనే వారు పాటించ వలసిన ప్రథమ కర్తవ్యం అలా చేయక మనకెందుకులే అని అనుకునే వారు ఆత్మీయులనిపించుకోరు.
81. ధన సాధన సంపత్తి లేని వారైనను బుద్ధిమంతులు పరస్పర మైత్రితో స్వకార్యములు సాధించు కోవచ్చు.
82. ఆప్యాయతలకు, అపేక్షలకు హద్దు చెరిగి పోతే మళ్ళీ సులభమైన దారి ఏర్పడటం చాలా కష్టం.
83. మనసుకు వచ్చే భావాలకు హద్దు లేక పోయిన ఫర్వాలేదు. కాని నోటికి హద్దు లేకపోతే వచ్చే పరిణామాలు చాలాభాధాకరంగా వుంటాయి.
84. కేవలం తన ఒక్క దాని సుఖాన్ని ఆశించే ఏస్త్రీ అయినా భార్యగా రాణించ లేదు. పూలతో బాటు ముళ్ళూ వుంటాయని గ్రహింపు వుండాలి. భార్యాభర్తల అనుబంధం సౌఖ్యాలను భవించడానికి మాత్రమే కాదు. కష్ట సుఖాలలోను సమంగా తోడు నీడగా ఒకరినొకరు కడ దాకా నిలచి వుండటమే వివాహ బంధపు అంతరార్థం.
85. కుళ్ళి పోతున్న శరీరం మీద వైద్యుడు జరిపే శస్త్ర చికిత్స హింస కాదు. అలాగే దుర్మార్గ ప్రవర్తనని మీద పరుషవాక్య ప్రయోగం దండ ప్రయోగం ధర్మ సమ్మతమే.
86. కొడుకులు లేరని కలిమి లభించ లేదని యింకా అవిలేవని యివిలేవని ఎందరో దిగులు పడి కృశిస్తారు. కానీ భగవంతుని కృపకు ఎందుకు పాత్రులు కాలేక పోయామని ఆలోచించేవారు నూటి కొక్కరు వుంటారో వుండరే.
87. భార్యా భర్తల మధ్య వుండాలింది కృతజ్ఞతా బంధం కాదు. అను రాగ. పూరిత మైన ప్రేమ బంధం.
88. స్త్రీ తన జీవితాన్ని రెండు భాగాలుగా చేసి ఒక భాగం భర్తకు రెండో భాగం చిడ్డలకు సమర్పించు కుంటుంది. ఆమె మిగుల్చుకునేది శూన్యం, శోకం, సహనం.

89. ఒంటరిగా బతుకుతున్న ఆడ దాని మీద ఒకరాయి విసిరి చూద్దామనే మనస్తత్వం మగాడిది. మెళ్లే తాళి, ప్రక్కన తోడులేని ఆడదాన్ని అదరించే స్త్రీకి మన సమాజం ఎదగ లేదు.
90. పిల్లలకు ట్రాఫిక్ లాస
ఉద్యోగికి ప్రమోషనాశ
స్త్రీకి నగలాస, రచయితకి అవార్డులాస, ఎమ్మెల్యేకు మంత్రి పదవి ఆశ:
అలాగే అంతేయింతో జాతీయనాయకుడని ముద్ర పడిన ప్రతి వ్యక్తికి దేశ
ప్రధాని కావాలని ఆశ.
91. విద్యుచ్ఛక్తి కొంటిని ప్రసాదిస్తుంది. షాక్ ను యిస్తుంది. అలాగే సుఖ దుః
ఖాలు అన్నింటికి భగవంతుడే కారణం. కనుక వాటిని భగవంతుని
అనుగ్రహాలుగా స్వీకరించి సన్మార్గంలో నడవాలి.
92. వయస్సులో వుండగ మంచి ప్రవర్తన లేకపోతే ప్రతి మనిషి ఆర్థికంగా దెబ్బతిని
అనారోగ్యం పాలుగాక తప్పదు.
93. పలుకు బడి వున్న వారి పట్ల ధనవంతుల పట్ల చట్టం అవసరమైనప్పుడు
లోపాయి కారిగా సహకరిస్తుంది.
94. జీవితంలో ఎందులోను, ఏ విషయాన్ని చాలాచిన్నదని అనుకోకూడదు.
దేన్ని తక్కువగా అంచనావేయకూడదు. చాలా చిన్న విషయమే ఒక్కొక్కసారి
జీవితాన్ని పెద్ద దెబ్బతీయవచ్చు.
95. మురికగా వున్న అద్దంలో మన ముఖాలు స్పష్టంగా కనుపించనట్లు మలిన
హృదయాలు భగవంతుని మహిమనుగ్రహింపలేవు.
96. మనిషికి వుండ వలసింది ముఖ్యంగా విశ్వాసం. అది వున్నప్పుడే ఆశలు
చిగురిస్తాయి. వాటిని నెరవేర్చుకోవాలనే పట్టుదల కృషి వుంటాయి. ఇది
ఒక అవిరామ జీవన స్రవంతి.
97. విషయ వాంఛ తగ్గిన కొలది భగవంతుని యందు భక్తిభావం ఎక్కువ
అవుతుంది.
98. తృప్తి మానసిక మైనది. సుఖమనేది శారీరకమైనది. మానసిక స్థితికి నిజమైన
సుఖమంటేమిటో తెలిసినప్పుడు శారీరకమైనదానికి అంత ప్రాధాన్యత వుండదు.

99. ఆచార వ్యవహారాలు నిలుకడ లేనివి సాంఘిక రాజకీయ చట్టపరమైన మార్పుల వల్ల ఒకనాటి మంచన్నవి తర్వాత చెడుగాను, చెడనుకున్నవి మంచివిగాను మారుతాయి. బహుభార్యత్వం ఒకనాడు ధర్మబద్ధం ఈనాడు చెడ్డది నిషేధం. అలాగే ఒకనాడు ధూణహత్య మహా పాతకం. యీనాడు గర్భస్రావం చట్టబద్ధం. ఒకనాడు ఆచరణ సమ్మతం కాని వర్ణాంతర మతాంతర విధవావివాహాలు యీనాడు ఆచరణ యోగ్యాలు కావున జరుగుతున్న సాంఘిక ఆచారాలన్నీ మోక్ష మార్గాలని మంచివనుకోవడం తప్పు, మానవుడు తన స్వలాభం కొరకు కాలమాన పరిస్థితులనుసరించి సృష్టించు కున్నవే ఆచార వ్యవహారాలు.
100. ఈ ప్రపంచములో శాపగ్రస్త సహజ వికలాంగులకన్నా ఈర్ష్య అసూయ ద్వేషాలనే కుత్సిత మానసిక వికలాంగులే ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువుగా ఉన్నారు.
101. చిడ్డలు ఎన్ని తప్పులు చేసినా లాలించి ప్రేమించడం తప్ప దండించలేదు తల్లి. ఎంత మమకారం దాగివున్న దానిని మనసులోనే బంధించి వారి శ్రేయస్సు దృష్ట్యా అవసరము అనుకుంటే గట్టిగా శిక్షించ గల్గుతాడు తండ్రి. మాతృమూర్తి ప్రేమ పితృ దేవుని మందలించులతో చిడ్డలు పెరిగి అభివృద్ధిలోకి వస్తారు.
102. ఎంతటి అస్తి పరుడైన, గొప్పవాడైన ఎదుటి మనిషిలోని నిజాయితీకి ఒకప్పుడు కాకపోయిన మరొక్కప్పుడైన జంకుతాడు.
103. ఎలాబ్రతకాలోనని భయపడుతు బ్రతికే బ్రతుకు కన్నా భాధ పెట్టేది, భయపెట్టేది యీలోకంలో వేరొకటి లేదు.
104. ఆదర్శాలు పల్లించడం అందరూ చేస్తారు. కానీ ఆచరణలో పెట్ట గలిగిన వారు బహుకొద్ది మంది మాత్రమే.
105. మనం వేసే ప్రతి అడుగు ఏరాయో, ముల్లో గుచ్చుకుంటుందోనని చూచి మరీ వేస్తాం. అటువంటప్పుడు జీవితంలో అతి ప్రధానమైన వివాహ నిర్ణయం తీసుకొనేటప్పుడు ఎంతో జాగ్రత్త వహించాలి.
106. ప్రజలు మిమ్ము గుర్తుంచుకోవాలంటే చదువ తగ్గ రచన ఒకటి వ్రాయండి లేదా వ్రాయదగ్గ పని ఒకటి చేయండి.

107. ప్రతి మనిషికి కొన్ని లోటుపాటు లుంటవి. మంచి చెడులు వుంటవి మనం ఎదుటి వారిలో చెడును మాత్రమే చూస్తే ముందుకు సాగలేము.
108. వయస్సులో పెరిగేది శరీరం. అనుభవంలో పెరిగేది విచక్షణా జ్ఞానం ఆత్మస్తయిర్యం.
109. అభినందించడం తప్ప అనూయ పడటం ఎరుగని వాడుఎంతో అదృష్ట వంతుడు.
110. ఎన్నికల్లో కండబలం, ధనబలం, కులబలం, వల్లపదవిసాధించవచ్చు నేమోకాని అందులో రాణించాలంటే శక్తి సామర్థ్యాలు మాత్రమే అక్కరకు వస్తవి.
111. మనసులో కల్మషమున్న మనిషి స్వచ్ఛంగా మాట్లాడలేడు. ప్రవర్తించ లేడు.
112. మగవాడు తేలికగా వదిలించుకున్న మాదిరి సంతానబంధాన్ని స్త్రీ వదిలించు కోలేదు. పిల్లలకు జన్మనిచ్చాక తనసుఖం సంగతి మర్చి పిల్లల కొరకు ఎన్ని కష్టాలైన భరిస్తుంది. తను ఆకలితో మాడుతు పిల్లల ఆకలి తీర్చుటకు ప్రయత్నిస్తుంది.
113. కొంతమంది భర్తలకు చిన్న చిన్న విషయాలకు కూడా ఆవేశం వచ్చి కోపం వస్తుంది, భార్య వాద ప్రతి వాదనలు చేయకుండా మౌనంగా తన పనులు తాను చేసుకుంటూ పోతే కొద్ది సేపటికి అతనిలో ఆవేశం తగ్గి వివేకం మేల్కొని పశ్చాత్తాప పడి తన కోపాన్ని తగ్గించుకొని మామూలు మనిషవుతాడు. అలాకాక ఉభయులువాద ప్రతివాదనలు చేసుకుంటూపోతే ప్రశాంతత లోపిస్తుంది.
114. నవ్వుతూ, నవ్విస్తూ స్వపర బేధం లేకుండా చలాకీగాతిరిగే యీకాలం అమ్మాయిని మగవాడు "గరల్ ఫ్రండుగా" యిష్ట పడుతాడు. కాని భార్యగా మాత్రం కాదు.
115. ఏ జంతువు తన స్వజాతి జంతువును చంపదు. కానీ మనిషి తన స్వజాతి మనిషిని చంపుతున్నాడు.
116. ఆశ ఎన్నడూ విడనాడకు. జీవితంలో నిన్ను లాలించేది అది ఒక్కటే.

జీవిత సత్యాలు

రెండవ భాగం

1. కామ వాంఛ ఫలితంగా చిడ్డలను కన్నవారు ఒక వ్యాక్తిగా మంచి అలవాట్లు నేర్చుకుండా క్రమ శిక్షణ అలవాటు చేయకుండా పెరిగే బాధ్యత తీసుకోకుండా ప్రేమానురాగాలు తియ్యబడి అనుభూతి యివ్వకుండా చేసినవారు తల్లిదండ్రులనిపించుకోరు.
2. అనైక్యతతో ప్రమాదం ఎప్పుడూ పొంచి వుంటుంది. దేశ భక్తి అనే తలంపు రాసంతవర్కు దేశంలో ప్రశాంతత వుండదు.
3. ఒకరి భావాలు మరొకరికి తెలియాలంటే ఎవరో వకరు ముందు మాట్లాడాలి. ఎదుటి వారు చెప్పేది తప్పు అయినా ఒప్పు అయినా శాంతముగా విని మంచి చెడులు నిర్ణయించాలి. అంతేకాని ఎదుటి వారిని మాట్లాడ నివ్వకుండా చేసే నిర్ణయాలు సరియైనవి కావు.
4. జీవన స్రవంతిలో ప్రతిరోజు ఎదురయ్యే అనుభూతులు, ప్రేమ అలకలు, త్యాగాలు కోపతాపాలు, ద్వేషం, దుఃఖం, ఇవన్నీ ఉప్పు, పులుపు, చేదు, తీపి వగరు లాంటి రుచులు, వీటి మిశ్రమమే జీవితం సంతృప్తం పొడుగునా రుచిచూడబోయే రుచు లన్నిటిని గుర్తు చేసేదే ఉగాది పండుగ.
5. సృష్టిలో అత్యంత క్లిష్ట మైనది ఎవరి వూహకు అందనిది. మానవ స్వభావ మొక్కటే.
6. పెట్ట వలసి వచ్చిందేయని పెట్టే పరిమాన్నం కంటే ప్రేమతో పెట్టిన పిడికెడు అన్నం చాలు.
7. ఎదుటివారిని విమర్శించే ముందు నిన్ను నీవు విమర్శించుకోవాలి.
8. ప్రయోజకుడు, గుణవంతుడు అయిన కుమారుడు ఒక్కడున్నా కుటుంబానికంతా మంచి పేరు వస్తుంది. గుణహీనులు గంపెడున్నా గుర్తింపు వుండదు.
9. తల్లి దండ్రుల ప్రవర్తన పిల్లలకు విద్యా భోదనవుతుంది.

10. స్యప్రయత్నం లేనిదే అదృష్టం ఫలించదు. ఒక చక్రమేబండిని నడుపలేదు కదా.
11. స్త్రాన బలిమి సంఘ బలిమి మనిషి ప్రవర్తనకు బలాన్నిస్తాయి.
12. భగవంతుడు యిచ్చిన బుద్ధి జ్ఞానం వుపయోగించనప్పుడు మనిషి పశువనిపించు కుంటాడు.
13. అల్పునికైన వేషధారణ యితర చోట్ల విలువనిస్తాయి.
14. విషయం మంచిదైన పది మంది చెడుగా చెపితే చెడుగా తలచడానికి అవకాశముంది.
15. సున్నిత మనసున్న వారికి సుఖము తక్కువ.
16. ఈనాటి సమాజాన్ని వేదిస్తున్న ఎన్నో గడ్డు సమస్యలకు మూలం శీల సంపద తగ్గి పోవడమే. సత్శీలం సత్ప్రవర్తన లేక పోతే శాంతి సౌభాగ్యాలు పాలకులు ఎవరైన వుండవు.
17. ఆనందం, విషాదం జీవితమనే నాణేనికి బొమ్మ బొరుసులాంటివి. కష్టమనే శతృవుతో పోరాడాలంటే ధైర్యమే ఒక ఆయుధం. అవరోధాలను అధిగమించ గల బాటసారులే గమ్యాన్ని చేరుకోగలరు.
18. యతి పడతిని బలత్కారిస్తే..... సన్యాసి సంపదకై చేతులు చాస్తే సతి ఉపపతిని ఆహ్వానిస్తే లాఠీలవారు లూటీలనుప్రేరేపిస్తే గురువులు కాపీలను పోతూ "హస్తే" న్యాయమూర్తులు లంచాలకు చేతులు చాస్తే మనిషి మానవత్వం మరిస్తే ఇంకెక్కడిదీ లోకంలో న్యాయం ఇంతకన్నా ఆయంబాంబే నయం.
19. తనను చూచి జాలి పడేటట్లు కాక అసూయ పడేటట్లు జీవించడానికి ప్రతి వ్యక్తి పాటుపడాలి.
20. భగవంతునికి తన సృష్టిలో మంచివారెవరో తెలుసు. కాబట్టి వారు జీవించి వున్నంత కాలం వారిని గురించి పట్టించుకోడు బహుశ అందుకే కాబోలు మంచి వారికే కష్టాలు జాస్తే.
21. మనం పెరిగిన వాతావరణం మనస్వభావ రూప కల్పనకు దోహదం చేస్తుంది.
22. కేవలం డబ్బు హోదావల్ల సంసారం సుఖసంతోషాలతో సంతృప్తిగా సాగదు.

ప్రేమ అనురాగం, ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకునే మనస్తత్వం వల్ల సుఖసంతోషాలతో సాగుతుంది.

23. పెండ్లనేది స్త్రీ పురుషులకు పరిపూర్ణతనిచ్చు సహజ సంబంధం అయితే పెండ్లి చేసుకోకపోతే జీవితంలో కొంత లోటు వుంటుందేమో కాని జీవితమే వ్యర్థం కాదు.
24. సర్దుబాటు మనస్తత్వం వున్నవాడే బ్రతకడంలో బహునేర్పరి.
25. సుఖపడటం అవాటయిన తర్వాత ఏమనిషి కష్టపడాలనుకోడు.
26. వ్యసనాలకు అలవాటు పడటం చాలా సులభం. కానీ వాటిని వదిలించు కోవడం చాలా కష్టం.
27. బాగా బ్రతకడం ఎవరైనా బ్రతక వచ్చు. కానీ బాగా చావడం అదృష్టం.
28. కాలం ఎంతటి గాయాన్నీ అయినా మాన్పుతుంది. ఆ శక్తి ఒక్క కాలానికే వుంది. లేకుంటే దుఃఖ భారంతో సజీవసమాధులయ్యే వాళ్లకు అంతు లేకుండా వుండేది.
29. ఏ విషయాన్ని అయినా అర్థం చేసుకునే స్థాయికి ఎదగకుండా నమ్మినా వ్యతిరేకించినా అది నిశ్చయంగా మూఢత్వమే అవుతుంది. అయితే మనిషికి మనశ్శాంతి ముఖ్యం. నమ్మకంలో వున్న శాంతి నమ్మక పోవడంలో వ్యతిరేకించుటలో వుండదు.
30. అవినీతి మార్గంలో పోవడానికి సాహసం తెగింపు కావాలి వెనుక కొండంత అండ కూడా వుండాలి. కానీ నీతిగా బ్రతకడానికి నోటి మంచితనం చాలు.
31. మాటా మాటా పెరిగితే మనుష్యుల మధ్య దూరం పెరుగుతుంది డబ్బు మీద అతి ఆశ పెరిగిన కొలది మనుష్యుల మధ్య నమ్మకం తగ్గి పోతుంది.
32. కొంతమందిలో ఎన్ని ఫీలింగ్సు వున్నా ఎన్ని బాధావేశాలున్నా నాగరికత మునుగులో బయటకు రానివ్వకుండా ఆగుపెడు గుండెలోనే దాచుకుంటారు. దాంతో "టెన్షన్" ఎక్కువై ఒక్కసారి వారి "హార్టు" టపీమని ఫెయిల్ అవుతుంది.

33. దాంపత్యం నిలబడేది విశ్వాసాల పునాది మీద ఆపునాది వేయడానికి స్త్రీ బహుకాలం కష్టపడాలి. కానీ మగవానికి అరనిముషం చాలు అర్హరూపాయి మల్లెపూలతో ఆడదాని గుండెల్లో కొండంత నమ్మకానికి శంఖుస్థాపన చెయ్యగల శక్తి మగవానికుంది.
34. మనకు న్యాయాన్యాయాలు, ధర్మాధర్మాలు గుర్తుకు రావలసింది మన మనస్సు గాయపడినపుడు కాదు. ఎదుటి మనసునుగాయ పరుస్తున్నప్పుడు కూడా రావాలి.
35. ఆశ్చర్యకరమైన విషయ మేమంటే ఎవరి పరిధిలో ఎవరి ఆలోచనా విధానములో వారికి తమ ప్రవర్తన సమంజసమనిపిస్తుంది.
36. ఆశయాల కంటే, అభిమానం కంటే పరిస్థితులు బలవత్తరమైనవి. కొన్ని పనులు మన మనస్సుకు నచ్చకపోయినా సరిపుచ్చుకుని ఇతరుల కోసం చేయాల్సివుంటుంది. ఎందుకంటే మనం సంఘజీవులం.
37. పడినచోట తిరిగి లేచి ముందడుగు వేయగల్గిన నాడే జీవితం మెరుగు పడుతుంది. ఒకసారి చేసిన తప్పు తిరిగి చేయకుండా జాగ్రత్త పడటం వివేకం.
38. నాలుక చివరి నుంచి వచ్చేది పొగడ్త కాదు. హృదయంలో నుంచి వచ్చిందే నిజమైన పొగడ్త.
39. బీదవాళ్లు బీదవాళ్ళగానే వుండి పోవాలను కోవడం సిద్ధాంతం కాకూడదు. అయితే బీదవారు ధనవంతులయ్యే ప్రయత్నం చేయాలి కాని ధనవంతులను చూచి అసూయ పడటం తప్పు.
40. వ్యామోహం మనుష్యరక్తాన్ని రుచి మరిగిన పెద్దపులి లాంటిది తృప్తి కామధేనువ లాంటిది. లేని వాటి వల్ల వ్యామోహాలతో వున్న తృప్తిని నాశనం చేసుకో కూడదు.
41. కష్టించి పని చేసే వాడికి డబ్బు విలువ తెలుస్తుంది. డబ్బు యొక్క అసలు విలువ తెలుసుకొన్న వ్యక్తి తన విలువనుకూడ తెల్పుకోగలుగుతాడు. విలువల్లో కల్లా మనిషికున్న విలువ శ్రేష్టమైనది.

42. అద్దం మన స్వంతదైనంత మాత్రాన అది మన రూపాన్ని వున్నదున్నట్లు చూపగలదే కాని మనకు లేని అందాన్ని చూపలేదు. అలాగే డబ్బు పొగడ్డతో గొప్పవారనిపించుకోవడం మనకు లేని అందాన్ని అద్దంలో చూడాలనుకోవటం లాంటిది.
43. మనసుకు విశ్రాంతి దొరికితే గాని మనిషికి విశ్రాంతి దొరుకదు మనసు పరి పరి విధాల ఆలోచిస్తుంటే పడుకున్నా , కూర్చొన్నా అందులో రెస్టు దొరకదు.
44. ఒక అవకాశం జారిపోతే నిరాశపడి విచారించవద్దు మరొక అవకాశం కొరకు ప్రయత్నించు.
45. ఆయుధాలు తమకు తాము ప్రమాదకరమైనవికావు. మనిషిలోని ఈర్ష్య , అసూయ, ద్వేషాలే ప్రమాదకరమైనవి.
46. మనిషికి భాషాపరమైన వ్రాతల్లో, కామాలు, పులుష్టాపులు పెట్టటం తెలుసు. కానీ వెర్రి మొర్రీ ఆలోచనలకు ప్లాపులు పెట్టడం తెలియదు.
47. దేహంలో నొప్పి మన ఆరోగ్యాన్ని గుర్తుచేస్తుంది. అలాగే విమర్శ బాధాకరమే అయినా అవసరం. అది మనప్రవర్తనలోని, లోపాన్ని గుర్తుచేస్తుంది.
48. మనుషుల జీవితాలు నిలకడ కాదు వడి దుడుకులు వుండటం సహజం చీకటి గాని వెలుతురు గాని యీసృష్టిలో శాశ్వతంగా వుండవు ఎండా వాన ల్లా కష్ట సుఖాలు కూడా మారి మారి వస్తుంటాయి కృంగి పోతే మనిషి సాధించ గల్గేది ఏదీవుండదు కాలం ఎన్నో జబ్బులు నయం చేస్తుంది కాలం కనిపించని దివ్య ఔషధం.
49. వృద్ధాప్యంలో వున్న వారికి చీకు చింత దరి చేరకుండా చేసేది డబ్బు కాదు ప్రేమ. ఆత్మీయత యివి వున్న తర్వాతనే తిండి తిప్పలు.
50. ప్రేమ ఆప్యాయతలు కరువై ఆకలి కడుపున కింత తిండి వేసి నట్లుగా కామ వాంఛ తీర్చుకునే భర్తలతో పిల్లలను కంటూ జీవశృవాల్లా యాంత్రికంగా సంసారము చేస్తూ, సంఘంలో పరువు ప్రతిష్ఠల కొరకు బిడ్డల భవిష్యత్తు

కొరకు ప్రాకులాడుతు జీవిస్తున్న భార్యల పరిస్థితిని గురించి చెప్పడానికి వ్రాయడానికి భాషలో సరియైన మాటలు లేవు.

51. మంచి మిత్రుడంటే “మంచి చెవి” మనకష్టసుఖాలు గుండెల్లోని దిగుళ్లు గుబుళ్లు అన్నీ ఓపిగ్గా విని తనలోనేదాచుకునేవాడు.
52. ప్రేమకు భాషలు దేశాలు కాలాలు అడ్డురావు. ఏదేశస్తులైన ఏ జాతి మతం వాళ్లయినా ప్రేమలో పడతారు.
53. స్త్రీ మనసు మగవాడు గ్రహించ లేడు. మగవాని తర్కం స్త్రీకి అర్థం కాదు. స్త్రీ పురుషుల మధ్య ముఖ్యంగా దుపతుల మధ్య చెలరేగే కయ్యాలకు పట్టుదలలకు యిదే కారణం.
54. స్త్రీ మగవాడి బెన్నత్యం కన్నా అతని బలహీనతలనే ముందు పరిశీలిస్తుంది.
55. చేయి జారి ఏదైన వస్తువు పగిలితే తిరిగి అతకడానికి యీ రోజుల్లో ఎన్నో సాధనాలున్నాయి. అయితే నోరు జారిన మాటకు సరి చేయడానికి ఏమీ లేవు.
56. స్త్రీకి బాధ కలిగితే ఆబాధనీ బరువునూ కన్నీళ్ల రూపములో కరగ బెట్టి మనస్సు తేలిక పర్చుకొంటుంది. మగవాడి విషయములో అలాకాదు. ఆబాధ క్షణ క్షణానికి గట్టిపడి బరువెక్కుతుంది. బాధోపశమనం చేయగల వ్యక్తి ఒక్క అప్రమిత్రుడే.
57. మనిషి తన జీవితంలో చేసిన తప్పు తప్పని తెలుసుకున్నాక సరి చేసుకునే ప్రయత్నంలో విజయం పొందగలిగితే ముందు కల్గిన నష్టం కంటే అప్పుడు పొందిన ఆనందమే లెక్కలోకి వస్తుంది.
58. డబ్బుంటే జీవితంలో సుఖం దొరుకుతుందేమో కానీ తృప్తి దొరుకదు. మనుష్యుల మధ్య ఆత్మీయత అనురాగాలు ప్రేమ వాత్సల్యాలు ఆదరణ ఆప్యాయతలు లేకుండా ఎంత డబ్బు వున్నప్పట్నీ తృప్తి దొరకదు.

59. యుక్త పయస్సు పచ్చిన తర్వాత బుద్ధి జ్ఞానము తెలిసిన తరువాత తన జీవితాన్ని తాను మలుచు కోవడంలో వున్న ఆనందం మూఢనమ్మకాలతో మార్పులేని జీవితాలలో వుండదు.
60. కొందరు అతిగా మాట్లాడుతారు. అతిగా ఆలోచిస్తారు కానీ తీరా పని చేయాల్సివస్తే ఏమీవుండదు.
61. మనిషి బ్రతకాలంటే పంచభక్త మాన్సం అవసరం లేదు. మామూలు భోజనం చాలు. మర్యాదగా బ్రతకాలంటే పది మంది పొగడటం కాదు కావల్సింది "భీ" అనిపించుకునే పనులు చేయకుండా ఇతరులకెవ్వరికి బాధ కల్గకుండా ప్రవర్తించడం ముఖ్యం.
62. అహంతో కష్టాలు ప్రారంభం అవుతాయి, వివేకం కోల్పోయిన వ్యక్తిని ఐశ్వర్యం పెడదోవన పెడుతుంది. జీవన విధానం లయతప్పితే జీవితం గతి తప్పుతుంది, గతి తప్పిన జీవితానికి సుఖం లేదు శాంతి లేదు.
63. తల్లిదండ్రుల ప్రేమానురాగాలను ఆరాటాలను భయాలను అర్థం చేసుకోకుండా గౌరవించలేని బిడ్డలుండవచ్చు కాని బిడ్డలను ప్రేమించలేని తల్లిదండ్రులుండరు.
64. జీవితంలో అనుభూతి గొప్పది అనుభూతి యివ్వలేని ఆలోచనలను వ్యక్తులను మనం త్వరగా మరచి పోతాం.
65. నిజాయితీగా ఆలోచించడం వేరు నిజాయితీగా బ్రతకడం వేరు. చాలామంది గొప్పగా ఆలోచిస్తూ మామూలుగా బ్రతకేస్తుంటారు.
66. సిరిసంపదలు గొప్పగొప్ప పదవులు యింకా ఎన్నెన్నోవరాలు పొందినా హాయిగా నిద్రపోగలగడం కన్నా మరొక వరం మనిషికి వుండబోదు.

67. అనుమానానికైన అనురాగానికైన మనస్సే మూలం మనస్సులో కలిగే సంకల్ప వికల్పాలు దాంపత్యములో కలతలను కలిగించనూ కలవు తొలగించనూ కలవు.
68. గాయాలు అసంతృప్తి అశాంతి దుఃఖం లేని మనుషులు ప్రపంచములో వుండరు అలా లేని వారు మహర్షులు
69. నవ్యుతున్న ప్రతిమనిషి ఆనందంగా వుంటారను అభిప్రాయం సరికాదు.
70. దుఃఖం బయట ఎక్కడో వుండదు వారివారి ఆలోచనా సరళిని బట్టి వుంటుంది.
71. కొన్ని సమస్యలకు జీవితంలో పరిష్కారం వుండదు కాలమే పరిష్కరించాలి ఒక్కోసారి సమస్యలు కొన్ని జీవితమంతా అపరిష్కృతంగానే మిగిలి పోతాయి కానీ ఎదుర్కోవాలి.
72. అంతా మనచేతుల్లో వుంటే దాన్ని జీవితమనరు.
73. ప్రశంశలు, మూర్ఖుల వల్ల అవకాశవాదుల వల్ల పొందుట కంటే బుద్ధిమంతుల చేత చీవాట్టుతినడం మేలు.
74. ప్రతి జీవితంలో కొంత వెలితి వుంటుంది అలా విధాత చేయకపోతే భగవంతుణ్ణి గురించి ఎవరూ ఆలోచించరు.
75. మంచి అయినా చెడు అయినా జరగాల్సింది జరుగుతుంది విధి వ్రాత తప్పించుకోవడం ఎవరి తరం కాదు.
76. ఏవిధంగా పెట్టి పోషించినా పోయే ప్రాణం పోక మానదు వచ్చే కష్టాలు ఎక్కడదాక్కున్నా రాకమానవు.
77. శరీరం బురదలో జారి పడితే కడిగి శుభ్రం చేసుకోవచ్చు కానీ కల్మషంలో పొర్లాడే మనసును శుభ్రం చేయడం చాలా కష్టం శరీరానికి తగిలిన గాయాలకు మందేస్తేమాని పోతాయి. కానీ మనసుకు తగిలిన గాయాలకు మందే వుండదు అవి ఎప్పటికీ మానవు.

78. వడ్డించేవాడు మనవాడైతే చివర పంక్తిలో కూర్చున్నా ఇబ్బంది లేదు. భగవదనుగ్రహం వుంటే భాగ్య భోగ్యాలకు లోటు లేదు.
79. ఆశయ సాధన కోసం మనిషి అవలంబించే, అనుసరించే నైతిక మార్గం తప్ప ఆ ఆశయ సాధనలో మనిషి గెలవడం ఓడడం ముఖ్యం కాదు.
80. ఆశయ సాధనకు నీతి బాహ్య మైన పద్ధతులన్నీ అవినీతి పరులు అసమర్థులు మాత్రమే అనుసరిస్తారు.
81. పాపాణం కంటే కఠినమైనది వెన్న కంటే అతిమెత్తనయింది మనిషి హృదయం..
82. ప్రేమ హృదయగతమైంది. శాశ్వత మైంది. పెండ్లి సాంఘిక బంధంగా శాశ్వత మైంది.
83. అందరికీ అనుకున్నవి అనుకున్నట్లు జరుగవు. కొందరికి అనుకున్నవన్నీ సలక్షణంగా అనుకున్నవి అనుకున్నట్లుగా జరిగిపోతాయి. కొందరికి జరగవన్న ప్రశ్నకు సమాధానం కర్మఫలమని సరి వుచ్చుకోవాలి.
84. క్రమశిక్షణ లేని జీవితం చుక్కాని లేని నావ గురి లేని గమ్యం నీరు లేని భావి క్రమశిక్షణతో కూడిన కార్యాచరణ అవసరం. విజ్ఞాన వంతులైన తల్లిదండ్రులు బిడ్డలకు అనుభవ పాఠాలదిక్కుచికలు.
85. ఎంతటి వారికైన ఏదోఒక బలహీనత వుండక తప్పదు. ఒక మనిషిని లోబర్చు కోవాలంటే ఆమనిషి బలహీనతను ముందుగా గ్రహించగలగాలి. బలహీనతననుసరించిమానసిక శారీరక అవసరాలు కలుగుతుంటాయి. అఅవసరాలు కనిపెట్టి అడగకుండానే తీరిస్తే ఆమనిషి ఎంత గొప్పవాడైన లోబడతాడు.
86. నేటి అశాంతికి అల్లర్లకు నైతిక పతనానికి మూల కారణం ప్రతి మనిషి దృష్టి నైతిక సూత్రాల మీద నుండి ధర్మాచరణాల మీద నుండి మరలింపబడి ఒక్క బ్రతుకు బాటమీదే పదవీ వ్యామోహాల మీదే కేంద్రీకరింప బడటం వల్లనే.
87. చెడ్డ వారు దుర్మార్గులతో యితరుల కన్యాయం చేస్తారు. మంచి వారు తమ మంచి తనంతో తమకు తామే అన్యాయం చేసుకుంటారు.

88. సమాజాన్ని జాగృతి చేయాలన్న కవులు కళలు కేవలం విలాసాల కొరకు ధనరాసుల కొరకు బూతు సాహిత్యం వ్రాస్తూ కళాసేవ ముసుగులో ధనార్జన పరులు నీతి బాహ్యమైన జుగుప్సాకరమైన సినిమాలు తీస్తూ పక్కదారి నడిస్తే పరిణామాలు చాలా తీవ్రంగా వుంటవి.
89. కాలమేదైన దేశమేదైననూ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఏదైన పాలకులు ఏపార్టీకి చెందిన వారైన నుడిలో విత్తనం మొలకెత్తినపుడే సుఖశాంతులుండేది.
90. మమతల మాగాణిలోకలుపు మొక్కలు లాంటి అపొహాలు మొలకెత్తకుండా చూచుకోవాలి. పొరపాటున వస్తే తొలగించు కొనే దశలో సరిదిద్దుకోవాలి. అలా చేయకపోతే అత్యీయత అనురాగాలనే పంట నాశనమవుతుంది.
91. పడవ నీటిలో వుండవచ్చు. కానీ పడవలో నీరు ప్రవేసిస్తే ప్రమాదం. మనిషికి డబ్బు అవసరమే అది జీవితానికి ఓ బలమైన సాధనం కావచ్చు. కానీ అంతు లేని ఆశా మోహాలనే వూబిలోకి మనిషి ప్రవేసిస్తే పడవలోనికి నీరు ప్రవేశించిన విధమవుతుంది.
92. సంస్కారం అంటే ఆత్మనిగ్రహం అవతల వ్యక్తిని నీవెంత నీకేం తెలుసు అన్నట్లు తీసిపారేయకుండా వుండుటను ఆవ్యక్తి చెప్పిన దానిలో మంచి చెడు ఆలోచించకుండా తేలిక చేసి మాట్లాడకుండుట తాను పట్టిన కుందేలుకు మూడే కాళ్ళని దబాయించ కుండా వుండుట సంస్కారం.
93. చెంప మీద నుండి జారిపోయిన కన్నీరు గాని నోటి నుండి నాలుక దాటవేసిన మాటగాని జరిగిపోయిన క్షణంగాని తిరిగి వెనక్కిరావు. కన్నీటికి మాటకు కాలానికి వున్న విలువ తెలుసుకునే సమయం దాటి పోయిన తర్వాత తెలుసుకున్నా ఫలితం శూన్యం.
94. మనసులో ఆనందం, ఆవేదన భార్య చెప్పుకోగలేదీ ఒక్క భర్తకే. కంచెచేసు మేసిన సామెతగా ప్రతిక్షణంప్రతి పనికి వంకలు పెడ్తూ కేవలం తన కామ తృప్తి కొరకు వచ్చే భర్తలను భరిస్తూ బ్రతుకుతున్న భార్యల జీవితం నరకం.
95. పెండ్లి చేసుకొని సుఖసంసారము చేయాలనుకున్న ప్రతి వ్యక్తికి వుండవలసిన ఫస్టు క్వాలిఫికేషను విసుగు, కోపం రుసరుసలు తగ్గించుకోవడం.

96. కర్రలు రాళ్లు ఎముకల్ని విరగ్గేడుతాయి. కానీ మాటలు మనుష్యుల మధ్య సంబంధాన్నే విరగ్గేడుతాయి.
97. న్యాయాన్యాయ విచక్షణ లేకుండా ఎంత డబ్బు సంపాదించినా చివరకు ఎవరికీ ఏవిధంగా జరగాలో అవిధంగానే జరుగుతుంది కాని లక్షలు కోట్లున్నవని కోరుకున్నట్లు జరుగదు.
98. భావి భారత పౌరులకు బాల్యమంతా సమస్యల వలయమై పోయింది. మూడేండ్లు నిండితే చాలు కష్టాలు మొదలవుతాయి, అటు యింట్లో యిటు స్కూళ్లలో ర్యాంకులు కాంపిటీషనులు ట్యూషను క్లాసులు మోయలేని పుస్తకాల బరువు తప్ప బాల్యాన్నే మరచి పోతున్నారు. ప్రకృతిలో బాల్యం అనుబంధం అపురూప మైనది. కానీ యీకాలుష్య యుగంలో వారికి వీడియో గేములు, టీవీలు, సినిమాలు మినహాయస్తే ఆటవిడుపేది.
99. కొత్తతరం ప్రేమాయణం ఎంతో ప్రమాదకరం ఇటువంటి న్యూలవ్ ఎఫైర్స్ వల్ల పురుషులు కొద్దో గొప్పో ఆర్థికంగా నష్టపోతారు. అదే స్త్రీలయితే అన్ని విధాల నష్టపోయి చివరకు జీవితాన్నే కోల్పోవలసి వుంటుంది. నిజమైన ప్రేమలు బజారులో దొరికే వస్తువు కాదు.
100. ప్రస్తుత సమాజంలో చాలా మంది ఆత్మీయతానురాగాలను మరచి స్వార్థంతో, కృత్రిమత్వం కృతఘ్నుతాభావాలు పెంపొందించుకుంటూ ముసలి తల్లిదండ్రులను యింటి నుండి బయటకు తోసేస్తున్నారు. రేపు వారి పిల్లలు కూడా అదేవిధంగా వారిని బయటకు తోసేస్తే వారి పరిస్థితి ఏమవుతుందో ఆలోచించడం లేదు.
101. నేటి తరానికి కావాల్సింది మనసు కాదు. మనీ. అభిప్రాయాలు కాదు. అందం అంతస్తు టేకిట్ ఈజీ కాలం జీవితాన్ని కావల్సినంత ఎంజాయ్ చేయాలన్నదే వారి ఆకాంక్ష ప్రేమ ప్రస్తుతం కమ్మర్షియల్.

